

Нѣмаше вече преследване на неприятель. Ужасътъ на страха го бѣше изгонилъ далечъ задъ непристѣпнитѣ албански усои. Войницитѣ се почувствуваха съ вѣзбовени сили, защото кървавиятъ призракъ на бойната стихия бѣше изчезналъ. Една тиха радостъ и хубави надежди изпълняха сърдцата на почернѣлите герои. Започна да се говори за край на похода понеже изглеждаше, че бѣше дошелъ часътъ на нашето обединение. „Дойдохме вече до Черна-гора“ — казаха войницитѣ. — „Свѣршихме си работата, сега назадъ, че у дома работа ни чака“. Зеръ всѣки войникъ вече получаваше писма отъ своитѣ близки и той пакъ започна да мисли за семейството си. Почнаха да изпращатъ по служба войници въ стара България и единъ новъ животъ закипъ въ ротитѣ. Онзи който заминаваше, имаше да носи всевъзможни порожчки отъ другаритѣ си за тѣхнитѣ близки, а пѣкъ оня, който се завръщаше, едва можеше да запомни ония подробни порожчения, които се даваха отъ домашнитѣ до неговитѣ останали въ полка другари, а пѣкъ отчетъ подробно всѣкому трѣбваше да се дава. Колко ноши сѫ прекарани въ приказки за родния край изъ ония далечни и забравени вече села на тази чудна Дринска долина, предъ игравитѣ блѣсъци на разпаленитѣ зимни огньове! Тамъ се разказваше за цѣлия животъ на селото. А той не е тѣй простъ, както би помислилъ нѣкой. Въ примитивната още душа на нашия селянинъ има единъ извѣнредно силенъ и чувствителенъ елементъ. Това е онази скрита любовь къмъ родното село. Отдалеченъ отъ селото, тази обичъ разраства до меланхолична тѣга, до едно болезнено състояние. И пристигналиятъ другаръ отъ селото каточели носи въ своитѣ очи картината на родното място, къмъ него сѫ обѣрнати погледитѣ на всички и каточели чрезъ него, по една чудна игра на представлението, войницитѣ усъщаха като да сѫ били сами у дома си.

Въ селата вече знаеха всичко и съ право се гордѣеха. Всѣки занесе въ кѫщи нѣкой споменъ отъ тази чудна страна на албанцитѣ. Чибукъ отъ Дяково, сърмени шевици отъ Раховци или по нѣкой метъръ отъ прочутото, тѣнко като паяжина, призренско платно. Съ нѣколкото лева, съ които войникътъ трѣгна въ бой и които нѣмаше где да похарчи, той можа да си купи поне една сребърна гривна или чифтъ обеци отъ чуднитѣ призренски майстори-златари и ги занесе вкѫщи, за да може още по-сладко да разправя за ония далечни страни, гдето „планинитѣ сѫ вѣчно снѣжни, мжетѣ силни и високи, а женитѣ боязливи като сърни и хубави като хaremкини“.

Отъ тази чудна страна останаха най-хубавитѣ спомени на сливенци.

Единственото което сега измѣжваше както полка, така и всички части, които се намираха въ тази долина, бѣше извѣнредно слабата храна. Продоволствието бѣше компрометирано. Грамадното разстояние, което дѣлѣше частитѣ на дивизията отъ главната продоволствена база — Гюешево, е до-